

Vastgoedmanagement voor beleggers

Hoe werkt dat?

26 juni 2014

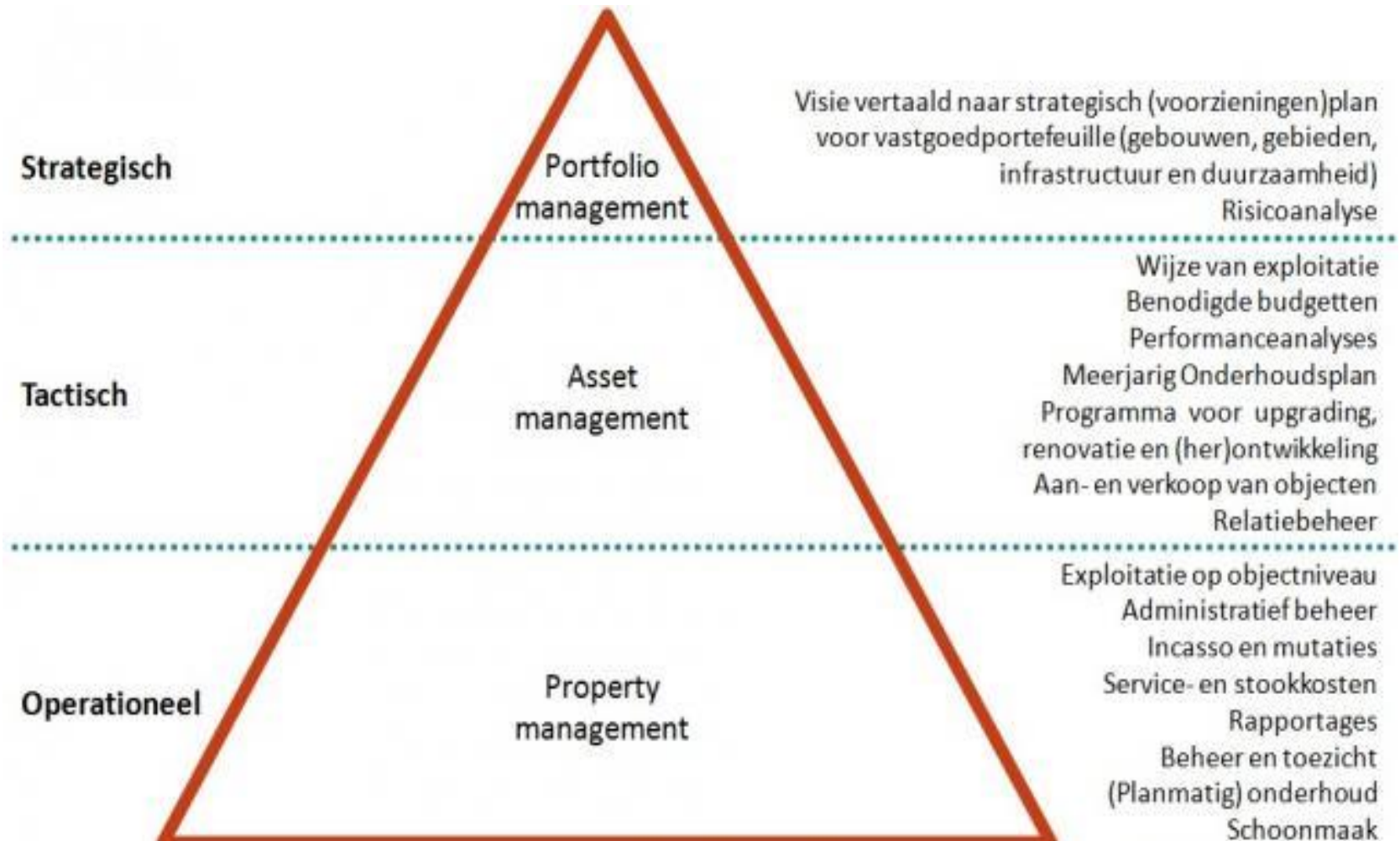
- ✓ Manager maatschappelijk vastgoed @ FRIS
- ✓ Vastgoedmanager @ Arkin (ggz Amsterdam)
- ✓ Projectmanager & commercieel beheerder @
Vinch Vastgoed Intermediair
- ✓ Voorzitter VvE @ complex Beresteyn te
Haarlem

Welkom in DIF

<http://www.youtube.com/watch?v=KyQZ0dpNTa4#action=share>

Vastgoedmanagement is.....

Institutionele beleggers

FRIS

syntrus | achmea
real estate & finance

delta lloyd

a.s.r.
de nederlandse
verzekerings
maatschappij
voor alle
verzekeringen

Bouwinvest

vesteda

Beleggings vastgoed

FRIS

Waarom extern VGM

- ✓ Kostenbesparing (inkoopvoordeel)
- ✓ Specialisme & kennis (per segment vastgoed)
- ✓ Risico verschuiving (capaciteit)

Vastgoed (of Property) managers

FRIS

FRIS

De FRIS Groep

FRIS

- ✓ Opgericht in 1923
- ✓ 3 vestigingen (2 in Amsterdam en 1 in Zaandam)
- ✓ 54 medewerkers waarvan 38 in beheer
- ✓ 5.500 woningen en 45 VvE's in regio Groot Amsterdam
- ✓ 1,4 mln. m2 commercieel vastgoed (282 objecten) in NL

Een opkomende branche

FRIS

VAK VASTGOEDMANAGEMENT IN STROOMVERSNELLING

Spil in het vastgoed

- Bewustwording: goed VGM is (meer) rendement
- Professionalisering: toenemende automatisering
- Focus VGM: per sector eigen dynamiek
- Benchmarken: voor meer inzicht
- Nieuwe markten: maatschappelijk vastgoed

De huurder centraal!?

24 Vastgoedmarkt april 2014

ACHTERGROND BEHEER

KANTOREN / BEHEER / EINDGEBRUIKERS

Gebouwbeheerder scoort bij huurders gemiddeld 5,7

Vastgoedbeheerder verandert in klantenmanager

Vastgoedeigenaren zijn slecht op de hoogte van de wensen van hun huurders. De ingehuurde vastgoedbeheerder heeft daarop beter zicht, maar die voelt zich vaak niet in de positie zijn dienstverlening aan huurders te verbeteren. Dat moet anders, constateerden zo'n zeventig vakgenoten begin april tijdens het congres 'Help, mijn huurder praat'.

Digitaal maximaal

FRIS

**Fully Integrated
Property Management
&
Portfolio Analytics**

Innovation with Purpose

Commercial Dashboard Powered By YARDI

Attributes

Location: New York

City: Los Angeles, Denver, Dallas

Property: [Dropdown]

Region: [Dropdown]

Top 10 Tenants

Top Ten Tenants By Income

Income (In 100,000s)

Commercial Charts

Net Operating Income (2009)

Bar chart showing Budget, Proforma, and Actual income in millions from Jan to Dec.

Lease Area Expiring (Aug-2009)

Line chart showing square feet area expiring from Today to Nov.

Accounts Receivable Aging (Aug-2009)

Bar chart showing amount by aging category (0-30, 31-60, 61-90, Over 90 days) for May, June, July.

Month/Year Metrics

Line chart showing metrics from Jan-01 to Aug-09.

Statistics

Occupancy

Gauge: 78.32%

NOI Budget Variance

Gauge: 2.3

Loan To Value

Gauge: 654543

YARDI Invoice Register - Windows Internet Explorer

Invoice # 50000005

Invoice Date: 23/04/2014

Invoice Type: Invoice

Payment Method: [Dropdown]

Approved By: [Dropdown]

Invoice Register Table:

Invoice #	PO #	Amount	Cash Acct Desc.	Over Budget	Due Date	Notes
2229	4161.40	ACCOMMOD AP CASH IN TRANSIT	0.00	25/10/2014	All-in-0279-01 - 1/2014	
2250	572.26	ACCOMMOD AP CASH IN TRANSIT	0.00	30/10/2014	Orang de handje in Vrijeme Norming in Nieuw-Amsterdam, 10 Nieuwe, 10e en 11e verdieping van de Nieuwe, 10e en 11e verdieping met R. Bakker en A. Oude	
2251	189.91	ACCOMMOD AP CASH IN TRANSIT	0.00	24/10/2014	Orang met goed ID, herindelen in Nieuw-Amsterdam, 10e, 11e, 12e verdieping van de Nieuwe, 10e en 11e verdieping met R. Bakker en A. Oude	

Contractbeheer

Wat doen we dan?

Beheerovereenkomst

Klant (en commercieel) beheer

Klant beheer draait om het hebben en houden van tevreden gebruikers d.m.v.

*accountmanagement: servicegerichte vastgoedexperts die
inzicht in en gevoel voor de bedrijfsvoering van de organisatie.
maken en naleven van duidelijke afspraken,*

Het opstellen van (huur)contracten waarin rollen en afspraken worden vastgelegd.

Realiseren van een optimale bezetting & exploitatie, o.a. doordat beschikbare ruimte snel en goed worden ingezet voor verhuur.

- gestructureerd overleg met huurders en gebruikers;
- toezicht houden op naleving van de huurovereenkomsten;
- coördineren van verhuuractiviteiten.

Administratief (en financieel) beheer

Het administratief en financieel beheer draait om het hebben en houden van orde op zaken.

Het in kaart brengen en bewaken van alle (financiële)gegevens rondom exploitatie en het onderhoud.:

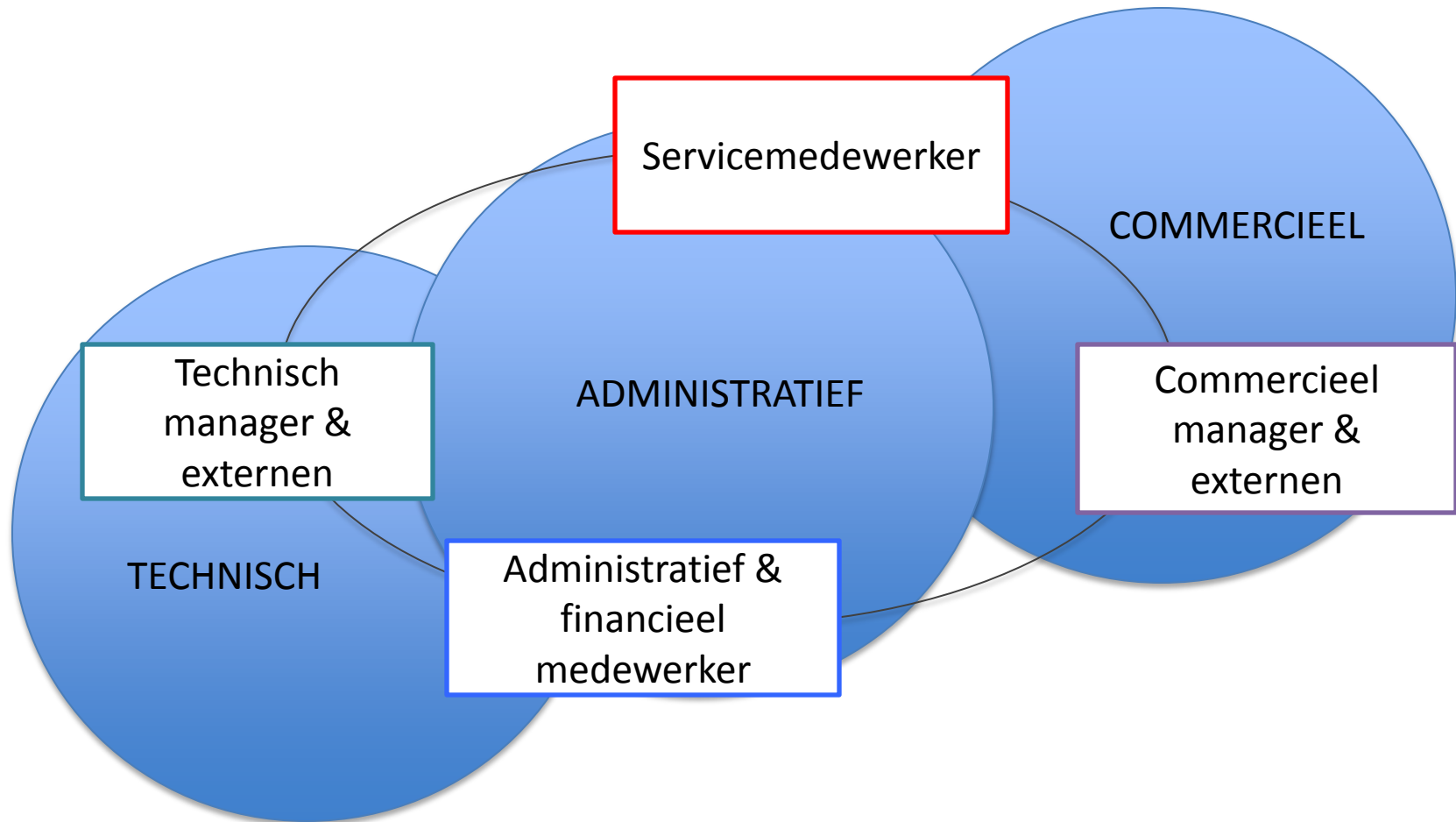
- huur- en servicekosten administratie;
- correspondentie met huurders, overheidsinstanties etc.;
- verslaglegging en rapportages vanuit een softwaresysteem voor vastgoedmanagement.

Technisch beheer

Het technisch beheer draait om het hebben en houden van de gewenste onderhoudsstaat van de gebouwen. Het goed onderhouden vereist professioneel inkoop, inzet en begeleiding van onderhoudspartijen. Voor de gebruikers betekent dit veilig en warm door de zorg voor de gebouwgebonden BLOEI elementen Brandveiligheid, Legionella, Onderhoud, Energie & Installaties

- opstellen meerjarenonderhouds begroting (MJOB) en jaarlijks technisch onderhoudsrapport;
- servicecontracten afsluiten en controle van de serviceaanbieders;
- 24 / 7 afhandelen van storingen en klachten.
- technische en facilitaire dienstverlening inzetten en aansturen.

BEHEER TAC(tiek)

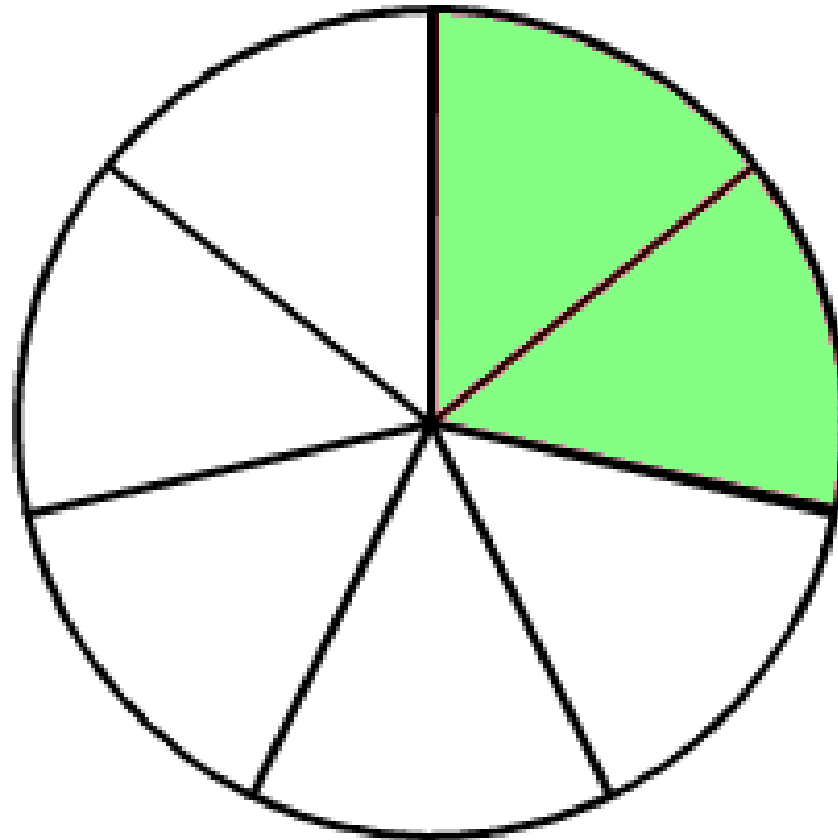
Verandering door

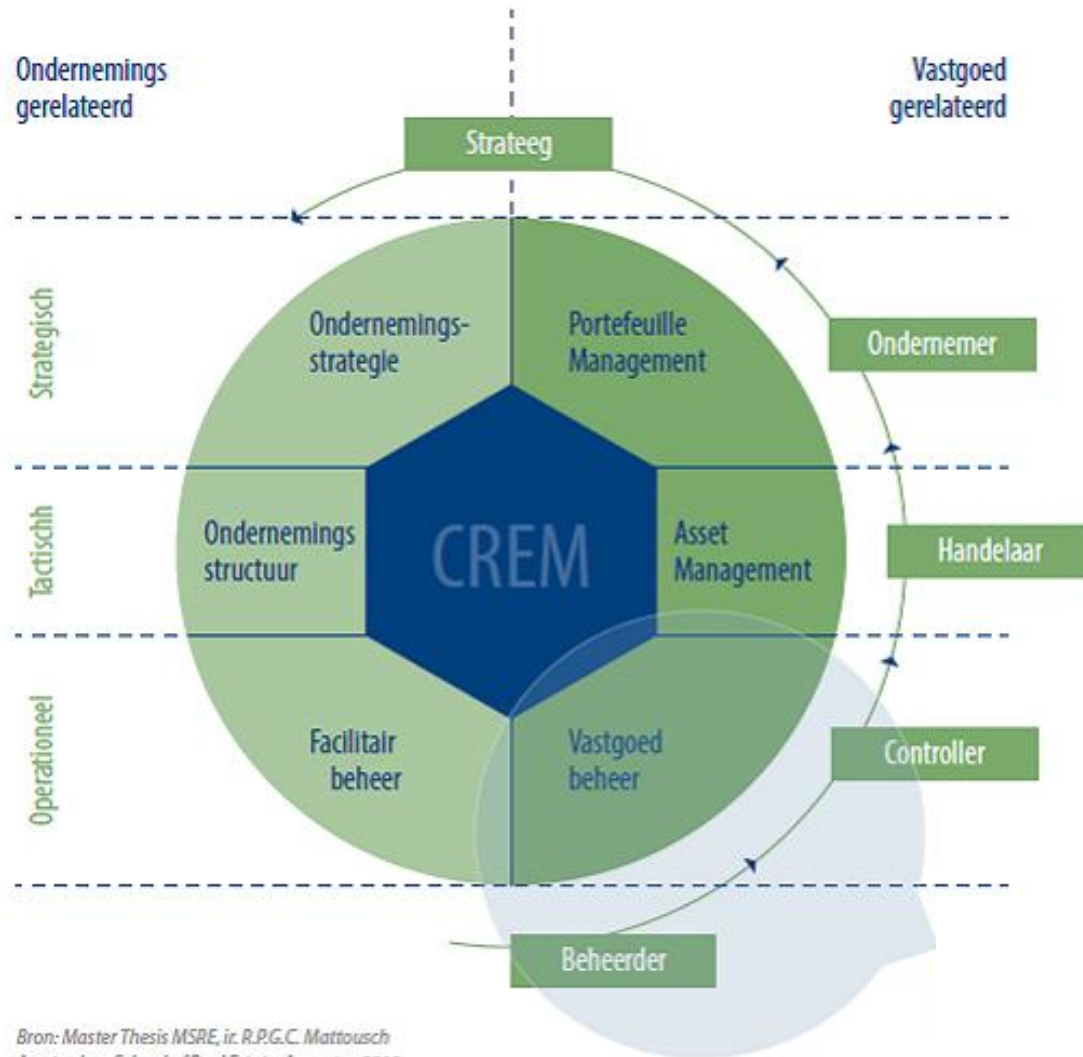
Tekening: Auke Herrema

BOUW vs. EXPLOITATIE

35% versus 65 %

Visie op CREM (en PREM)

Bron: Master Thesis MSRE, ir. R.P.G.C. Mattousch
Amsterdam School of Real Estate, Augustus 2010

Helder inzicht

Portefeuille op orde

FRIS

Niet dit

FRIS

Maar dit

FRIS

Vragen?

FRIS

